

V. évfolyam 2. szám 1994. február

HÍRMONDÓ

DEO VITAE MORTISQUE ARBITRO

Ex oda: Quem tu summe Deus semel

Placatus patrio lumine respicis etc.

[Egy német villanella nótájára

Ich hab vermeint etc.]

1 Ó, szent Isten, kit kedvedben, mint

kegyes, kebledben

egyszer már bévétél,

Annak szíve bátor, kedve víg, mert

nincs félelme,

rakva igaz hittel,

Ördög, ellenség, sok bű, szegénység

nem árthat, mert teljes reménységgel.

2 Mint nagy szál kő, úgy megáll ő,

káran nem törődő,

mindent könnyen szenved,

Ez világot, testi sok jót gyűlöl, mint

nagy gondot,

s azokban nem eped,

De Mennyszágra, mint főbb javára,

hal s vész, arra minden kedve gerjed.

3 Ha vétni mér, mindjárt megtér, s ha

az bűn hozzáfér,

nem esik kétségben,

Isten lelke mert vezére, viseltetik teste

angyalok kezében,

Ójják lábait, mint szemek fényit,

hogyan valamint ne űsse az kőben.

4 Ó, szent Isten, mind éltünkben, s

mind holtunk idején

egyedül reményünk,

Te vagy éltünk, benned halunk, rajtad

áll, minékünk

mikor légyen végünk,

Testünk romolván szent országodban

általad léssen gyönyörű éltünk.

5 Hogy tégedet, élő Istent, szívünk

kedve szerint

szolgáljon s tiszteljen,

Jó egyesség, szent békesség és kedves

kegyesség

szálljon mi közünkben,

Véletlen halál, ki reánk őrt áll,

ne fojtson meg hertelen éltünkben!

"Áldj meg vitézséggel s az jó hírrel névvel. Hogy szép tisztességgel mindent végezzek el,"

Balassi Bálint kora

A szerelem táborában és a csatatereken egyaránt vitézkedő költő születésének évtizedében a legellentétebb tendenciák érvényesültek: egyfelől rohamosan hódított a reformáció, másfelől a feudális urak szabadjára engedték birtokszerező szenvedélyüket, nem volt erő, mely fékezte volna őket.

Az erős központi hatalom hiánya következtében szinte szükségszerűen alakult ki a nagyfeudálisok harácsoló életformája a Mohács utáni zűrzavarban.

E nemzedék tipikus képviselője Balassi Menyhárt, a költő nagybátyja. E főurak már kapcsolatba kerültek az újkori ideológiák valamelyik formájával, a humanista műveltséggel vagy a reformációval, sőt merészebb tanításokkal is. A régi eszményekben megrendült a bizalom, az új még nem hatolt mélyre, s ebben a helyzetben lehetőség nyílt a legkülönbözőbb álláspontok követésére.

Elsősorban a fejlettebb Észak-Itáliából, főleg Padovából hatoltak be Magyarországra és Erdélybe a hivatalos protestáns egyházakat is megdöbbentő merész tanítások Istenről és a bűnről.

Tehát a főurak egy rétege már nem titkolja profán hajlamait, gondolatait, s fiait is az új idők szellemében neveli. Balassi János, a költő apja, külföldet járt, tanult ember, s egyes források szerint nyolc nyelvet beszélt. Újabb kimutatták, hogy költeményeket is írt: fennmaradt egy szabadszelleme szerelmes verse.

A hatvanas évek végén azonban felnövekedett a Mohács utáni második nemzedék, a Balassi Bálinté, Balassi Boldizsáré, Bornemissza Péteré, mely már új viszonyokat talált. Magyarországon megszilárdult a központosított Habsburg államhatalom, s ez állandó politikai feszültség forrásává vált: szította az ellenállást az idegen hatalom nyomása ellen. A radikálisabb vallási tanításokat megfékeztek.

Az új viszonyok között nem lehetett már a régi módon élni, mert a központi hatalom az anarchia megfékezésére törekedett. Az új nemzedéknek új eszméket kellett maga elé tűznie.

Az új típus ismertető jele: össze tudja egyeztetni az új, korszerű műveltséget az Istenbe vetett hittel, a reformáció tanításaival. E típus kiemelkedő képviselője a XVI. század legsokoldalúbb prédikátora, Bornemissza Péter, az ifjú Balassi neve-lője.

Bornemissza dogmatikai álláspontjának újszerűsége abban áll, hogy merőben ellentétes szempontokat, egyesít: a legmélyebb bűnbánat köteleességét és az Istennel szembeni fellépés jogát. Nevelője mélyen befolyásolta Balassi Bálint belső fejlődését. Apái nemzedékétől az új iránti mohó érdeklődését és a féket nem ismerő szenvedélyességét örökölte, Bornemissza tanítása pedig a vétekre törvényszerűen következő büntetést véste tudatába.

Két életérzés tartotta hatalmában: az öröm és a rettegés, egyfelől a szenvedélyek, másfelől a mélyeséges bűnbánat. Ez ellentétes indulatok harca tükröződik hallatlan feszültséggel teli költészetében.

/Nagy Jánosné/

KÖZTÜNK ÉLNEK 2.

VIRÁG LÁSZLÓ

Sorozatunkban ezúttal Virág Lászlóval beszélgetünk, aki Salgótarján zenei életének ismerős alakjává vált az elmúlt évtizedekben.

- Lehetne az én esetemben a sorozat címét úgy módosítani, hogy "Újra köztünk élnek"? Hisz öt évi külföldi munka után tértem vissza Salgótarjánba, nyugdíjasként.

- Kérem, vázolja röviden az életútját.

- Vas megyei származású vagyok. Kora gyermekkoromtól tanultam hegedülni és zongorázni.

Érettségi Után a budapesti Pedagógiai Főiskolán szereztem magyar-ének-zenetanári diplomát. Mellette folytattam párhuzamosan hegedűtanulmányaimat, később a hegedűszolféztanári végzettséget is elnyertem.

- Mikor került Salgótarjánba?

- A Főiskola elvégzése után, 1952-ben a salgótarjáni Sztahanov úti /ma Acélgvári út/ iskolában kezdtem pedagógiai pályafutásomat. Hamar bekapcsolódtam a város akkori zenei életébe részben iskolai gyerekkórossal, részben azzal, hogy játszottam az acélgvári és bányai zenekarokban.

- Hogyan tovább?

- 1956. január 16-án nyílt meg Salgótarjánban az Állami Zeneiskola. Ekkor kerültem a zeneiskolába igazgatóhelyettesként, tehát az intézménynek alapító tagja vagyok. 1959-ben kaptam meg igazgatói kinevezésemet, ami után 28 évig irányítottam az iskola munkáját.

- Tudjuk, hogy a zeneiskola igen nehéz körülmények között kezdte el oktatómunkáját, míg elérkezett mai eredményeihez. Mit tart közel négy évtizedes tevékenységében a legfontosabb állomásoknak?

- Nem szívesen értékelem saját munkámat, de több dologra büszke vagyok. A régi növendékek, szülők emlékeznek rá, hogy - mint említ-

tette - nyomorúságos körülmények között tanítottunk évekig. Nemhiába emlegették iskolánkat országosan is "zeneistállónak". Hosszú évekig veszekedtem, vitatkoztam, harcoltam, amíg felépült az ország egyik legszebb, legkorszerűbb zeneiskolája. Büszke vagyok arra is, hogy következetes szervezéssel a szokásos hangszereken kívül - összesen mintegy 30 szakon - olyan tanszakok oktatását is sikerült beindítanom a vidéki városok közt elsőként, mint jazz- és népzeneoktatást. Első vidéki zeneiskolaként építettünk orgonát és indítottunk orgonaszakot, sőt hárfaoktatás is beindult. Én szerveztem meg az azóta is három évenként megtartott orgonaszakos növendékek országos találkozóját. A kitűnő oktatógárdának köszönhetően a tanulmányi munka eredményeire is jó visszagondolni, hiszen növendékeink a különböző országos versenyeken, találkozókön sok sikert szereztek.

- Ismeretes, hogy a zeneiskola mellett a város zenei életébe is aktívan bekapcsolódtott.

- Abban az időben a zeneiskola tanári és növendékhangversenyein kívül, alig akadt komolyzenei esemény. Beindítottuk tehát a Filharmónia segítségével az első hangversenybérletsorozatot, ezzel megteremtettük a szervezett hangversenyéletet. 1960-ban, bár semmi támogatást nem kaptam, mégis létrehoztam a szimfonikus zenekart. Sikeres koncertjeinknek köszönhetően néhány év után már kaptunk anyagi támogatást a megyei és városi szervektől. 1958-ban szerveztem meg a pedagóguskórust, amit 30 éven át megszokás nélkül vezettem, és ez a kórus kétszer nyerte el a Fesztivál-díjat. A vidéki általános iskolás gyerekeknek megszerveztem az "Élő zenét a falusi iskolásoknak" mozgalom

megyei hálózatát. Ezek talán a leglényegesebb területek, de hát ki emlékszik mindenre, amit 30-40 év alatt csinált?

- Aztán hirtelen megszakadt ez a sorozat.

- Igen, a körülményeim változásával egyidőben ajánlatot kaptam Finnországból, így egy évig Vantaa-ban, négy évig Lieksaban un. lehtori beosztásban tanítottam, ami komoly rangot jelent. Mellette a lieksai szimfonikus zenekart, ifjúsági zenekarokat és a városi énekkart vezettem. Kamarazenei kórossal és kórossal Magyarországon - többek közt Salgótarjánban is - több koncerten szerepeltem. Felejthetetlen öt évet töltöttem Finnországban, megismertem szinte az egész országot. Marasztalás ellenére - sok élménnyel és tapasztalattal gazdagabban - újra itthon vagyok, élelem a nyugdíjasok nyugodt életét.

- Mint nyugdíjas, ennyi tapasztalattal, gyakorlattal hogyan tölti napjait?

- Öt év alatt kiestem a város zenei vérkeringéséből. Azzal jöttem haza, hogy ahol szívesen látnak és igénylik a munkámat, oda szívesen megyek. Hívtak, így bekapcsolódtam a pedagóguskórus munkájába, templomi kórossal is dolgozom és a bátonyterenyi zeneiskolában is tanítok. Mivel bőven van szabadidőm, hangszerterületemet is ápolom rendszeres gyakorlással, sok zenét hallgatok lemezzel, rádióból, olvasok, örülök a családomnak, unokáimnak.

- Milyen a kapcsolata a zeneiskolával, ahol több mint három évtizedet eltöltött?

- Ők nem igénylik a kapcsolatot, én pedig nem tolok szomszorosra.

- Reméljük, hogy tevékeny nyugdíjas éveiben is hasznosan segíti Salgótarján zenei életét.

/Nagy Jánosné/

Egyletek régen és most

1920. október 27-én alakult meg a Salgótarján és Vidéke Méhészkör. Első elnöke Bedő Lajos, alelnöke Pántyik Árpád volt. A titkári tisztséget Gerő Ernő, a pénztárosi tisztséget Rudinszky Béla töltötte be. A zömében bányai és acélgvári tisztviselőkből álló egyesület nagy jelentőséget tulajdonított a méhészeti szakmai továbbképzéseknek, az értékesítés megszervezésének.

Ezért rendszeres egyesületi életet éltek, évente megtartották közgyűléseiket. 1927-től Gerő János bányász - főmérnök látta el az elnöki tiszteletet, Dr. Czirbusz Endre pedig a titkári feladatokat vállalta.

Szakmai elképzeléseik között szerepelt egy tan gazdaság-szerű méhtelep alapítása, melyet egykori alapító elnökökről: Bedő Lajosról szándékoztak elnevezni. A helyi hetilap, "A Munka", c. szakmai egyesület tevékenységéről is gyakran hírt adott. Így értesülhettünk a

"Méhész-estélyekről", "Méhész-jótekonysági estekről", műkedvelőik által 1927-ben előadott "Piros bugyelláris" c. darab sikeréről.

A háborús évek rendelkezései elorvasztották városunk egyesületi életét is. A koalíciós éveket követően a salgótarjáni méhészek, az országos tendenciához hasonlóan, nem élhettek önálló egyesületi életet, a helyi ÁFÉSZEK mellett tevékenykedtek.

1983. december 2-án a Gödöllői Méhészműzeum avató ünnepségén döntöttek a Magyar Méhészegyesület alakításáról. Az engedélyeztetési eljárás igen hosszan bonyolódott, végülis 1984. június 23-án 153 megyei küldött jelenlétében elfogadták a Magyar Méhészegyesület alapszabályát. Elnökévé Buchinger György salgótarjáni méhészt választották, aki társaival: Kolompár Istvánnal, Herencsényi Józseffel, Szerémi Nándorral, Szandai Józseffel

sokat tett az országos és megyei, városi szervezetek létrehozásában.

Ma Nógrád megye területén közel ezer méhészt dolgozik, közülük körülbelül 200 fő a Magyar Méhészegyesület Nógrád Megyei Szervezetének tagja.

A salgótarjáni méhészek megyei és országos tagtársaikkal együtt 1991. november 8-10. között mesterkurzuson vettek részt Salgótarjánban. A sikeres szakmai továbbképzést azóta újabb három alkalommal ismételték meg.

Az egykori salgótarjáni méhésztársak hagyományos összefüggéseinek továbbélését jelentheti, hogy napjainkban is minden hónap első hétfőjén a Salgótarján és Vidéke ÁFÉSZ tanácsstermében találkoznak a város méhészei.

/Bódi Györgyné/

GYEREKEKNEK

Védett természeti értékeink

KARANCS HEGYSÉG

A Karaim hegység felszíne hármastagoltságot mutat minden égtáj irányából. A 729 m magas csúcsa gyakran burkolódik felhőbe, vagy ködtakaróba. Felszínén meredek gerincek és mély, helyenként kőfolyásos völgyek váltakoznak, különösen szép harmóniában a nyugati oldalon. A Karancs a rejtett vulkánosság jellegzetes, hazánkban egyedülálló, legszebb előfordulása. A hegység teljes tömegét, szerkezetét, élővilágát nem ismerjük, mert a gerincén halad az országhatár, északi oldala Szlovákiához tartozik.

MEDVES-FENNSÍK

A Medves az ország bazaltvidékének egyik legszebb, legváltozatosabb területe. A medvesi bazalttakaró több vulkánból származik, kőzetanilag sem egynemű, több kráteren tört ki.

A Somoskő és Rónabánya között elterülő, mintegy 8 négyzetkilométernyi vulkáni takaró felszíne 520-570 m tengerszint feletti magasság között ingadozik. Az Európában egyedülálló fennsík körül vulkáni kúpok sorakoznak. A Medves-fennsík zombékos ligeteit a messzi tajgák emlékét idéző fehér nyírek díszítik.

Irodalom: Fancsik János: Vallomások a Karancs-Medves vidékéről. 1986.

Nógrád megye védett természeti értékei. 1989.

/V. I-né/

ÉVFORDULÓ

TÖRÖK SÁNDOR

József Attila-díjas író. (Homoróddaróc, 1904. február 25-1985. április 30.)

1904-ben született Homoróddarócon, Erdélyben.

Apja községi jegyző volt. ide-oda helyezgettek, s az ötgyerekes család különböző erdélyi falvakban, kisvárosokban élt. A gimnáziumnak csak öt osztályát végezte el, ezután különböző ipari szakmákat tanult.

Végül Kolozsvárott előbb színész, majd újságíró lett.

Erdélyben, majd Szegeden és Budapesten dolgozott különböző újságoknál. Az 1920-as évek végétől, a 30-as évek elejétől kezdve jelentek meg kötelei. Az ifjúság számára írta a Kököjszi és Bobojsza mesesorozatot. Nagy sikere lett a gyermekek körében a Csilicsala csodái, Csilicsala újabb csodái, Csilicsala legújabb csodái című regényeinek. Ezen kívül még számos meseregényt és gyermek, illetve ifjúsági regényt és irodalmi forgatókönyvet írt.

VIDÁM TARKABARKA

Konyhai bál

Itt a farsang, áll a bál,
keringőzik a kanál.

Csárdást jár a habverő,
bokázik a máktörő.

Dirreg-durrog a mozsár,
táncosra vár a kosár.

A kávészem int neki,
míg az Őrlő pergeti.

Heje-huja, vigalom!

Habos fánk a jutalom,
mákos patkó, babkávé;

értük van a parádé.

Gazdag Erzsi

Rejtvény

JÁTSSZUNK A FÖLDRAJZI NEVEKKEL!

Ugye ismertek olyan személyneveket, melyek földrajzi nevek -i képzős származékai, pl. Veszprémi, Hatvány stb. Valaha viselők (ősei) erről a vidékről származtak.

Az alábbi névpárokban az egyik egy település neve, a másik a belőle képzett név - egy-egy híres ember neve. Segítséget a keresztnévüket is közöljük:

1. Győzelmes csatát vívtak itt a törökökkel a magyarok. (József), festő, a Balaton hangulatának ihletett tolmácsolója.

2. Kisközség a Velencei-tó párján. (Géza). Az előbbi település ostromáról írta híres regényét.

3. Várának védője Jurisich Miklós volt.(Imre). A pesti lány és több más regény szerzője.

4. Baranya megye székhelye. (Blanka) színművész, beszédkultúránk ápolója, a Kazinczy-díj alapítója.

5. Bányásztelepülés Komárom megyében. (Sándor). Felnöttek és gyerekek kedvelik regényeit.

Beküldendők a névpárok. (Ügyeljenek az írásformájukra!)

Beküldési határidő: 1994. február 20. A januári rejtvény helyes megfejtése:

1. Egy se mert a többi a lövés zajára elreptül. 2. Mert akkor nem vennék meg tőle. 3. Tél. 4. Vasaló. 5. Ha megfagyott. 6. Búvár. 7/a. Mind a kettő becsapódik. 7/b. Mind a kettőt felváltják.

Könyvjutalmat nyert:

Sisa Gabriella, Salgótarján, Alkotmány út 7. 4/20; Szolnoki Beáta és Szolnoki Noémi, Karancslapujtő, Petőfi út 34.; Szóllós Henrietta, Salgótarján, Kassai sor 66.; Ürmösi Ildikó. Salgótarján, Salgó út 11/A.

Új könyvünk

Richardo, Roy

101 MEGLEPETÉS: ügyeskedj!

Technika, fizika, matematika...

Alkoss te is a mókás ötletek alapján!

Ebben a csodálatos könyvben minden gyerek megtalálhatja a kedvére való szórakozást, miközben számos mértani és matematikai törvényszerűségeken alapuló gyakorlati tapasztalatra is szert tehet. Könyvborító díszítésre, minták készítésére, tapétarajzok tervezésére tanítgatnak a leírások és a színes rajzok.

Számos ötletes labirintusjáték, kivágó, levélmérleg, papír- és gyapjúszöttek, szalma-fonat, s a híres Möbius-szalag is elkészíthető a leírások alapján. Megtanulhatják, milyen minták születhetnek a háromszögekből, a négyzetekből, a sokszögekből, s egyéb mintákat is varázsolhattok vonalakból. A meglepetések, az ajándéktárgyak sora a továbbiakban olyan tárgyakkal, készítményekkel gazdagodik, amelyek a természetről mesélnek. A mintákról szóló fejezet érzékelteti, milyen varázslatokra vagytok képesek, ha fölfegyverkeztek körzővel, vonalzóval és néhány filctollal. A fejezetek végén a szülőknek és a tanároknak szánt megjegyzések találhatóak, amelyek utalnak a gyakorlati tapasztalatok mögött rejlő mértani és matematikai törvényszerűségekre is. Tárgymutató segíti a visszakeresést.

Az általános iskolásoknak hasznos "kézikönyve" lehet, a játékszakköröknek pedig ötletadó segítséget nyújt.

/F. I-né/

VIDEOMOZI

Február 7.

Maci Laci nagy szokése

Színes, szinkronizált amerikai rajzfilm

Február 14.

Csizmás Kandúr a világ körül

Színes japán rajz-mesefilm

Február 21. Magyarország állalvilága

Színes természetrajz film

Február 28.

A jó, a rossz és Foxi Maxi

Színes, szinkronizált amerikai rajzfilm

Az előadások kezdete 14.00 óra.

JAZZKÉPTÁR

DUKE ELLINGTON
/EDWARD KENNEDY/
ZONGORA

"Fel kell tennünk a kérdést: azok, akik még nem is olyan régen nagy határozottsággal állították, hogy a jazz az amerikai kultúra jellegzetes, mindenüvé exportált, károsító hatású dekadens terméke, vajon tudnak-e valamit a jazz és a sweet szembenállásáról?

Vajon tudják-e, hogy ami Európában a negyvenes években jazz címén elterjedt, az jelentős részben a swing-zene kommerszialisált, sekélyes formája?"

Ellington e válság éveire visszaemlékezve beszámol arról is, hogy New York-ban nagy csapatokban verődtek össze munkanélküli jazz-muzsikusok. Ha egy lokáltulajdonosnak vagy bárki másnak ingyen-zenére volt szüksége, itt megtalálhatta.

Ezek az emberek mindenhová elmentek, csak hogy játszhassanak: számukra fontosabb volt a jazz, mint a tiszteletdíj.

Nekik köszönhető, hogy a harmincas-negyvenes évek Amerikájának ömlengő zenei szirupja mellett a swing, a nagyzenekari jazz minden értéke át- és megmenekült minden zenehallgató számára.

Kiváltképp Ellington és zenekara volt az a biztosíték, mely máig értékelhető és jól felismerhető tartalmat-formát adott a korai jazz-muzsika fentebb említett műfajának.

Ellington a zenekari hangzás, az effektusok és színek mestere. Fúvós-kórusainak különlegesen árnyalt hangzását, a híres "jungle style"-t, a szordinós dempfer-játékot sok zenekar próbálta utánozni, több-kevesebb sikerrel. Ellington jellegzetesen impresszionista művész: nála a hagyományos néger blues-hangulat, a jazz alapvelő intonációja valamilyen sajátos lebegéssé, vibráló fény-árny játékká alakul át. (Hivatkozunk olyan világhírű számokra, mint a "Solitude", a "Sophisticated Lady", "In a Sentimental Mood" vagy a "Mood Indigo".) A néger folklórból kivirágzó blues "mood"-dá, impresszionista színekkel ábrázolt hangulattá változik Ellington kezében.

Jólehet, a népszerűség, az élvonalban maradás és az anyagi siker érdekében Ellington zenekari nemegyszer tánc-

zenét, szentimentálisabb swing-számokat is előadtak, a lehetőségekhez képest mindig megőrizték a művészi színvonalat: maga Ellington pedig, amint ezt számtalan arrangement-ja, feldolgozása és önálló zenekari kompozíciója (pl. az "Afrikai szimfónia") bizonyítja, mindig a jazz embere maradt, és sohasem veszítette el kísérletező kedvét.

A zenekar számos kitűnő felvétele megtalálható könyvtárunk zenei részlegében.

/H. G./

KIÁLLÍTÁS

Február 8-án 10 órakor nyílik meg HERBST RUDOLF Távol-Keleten készült fotóinak kiállítása az emeleti galériában.

Megtekinthető március 5-ig.

A Balassi Bálint

Asztaltársaság programja

Február 11., 17 óra:

Diaporáma bemutató

(Fancsikné Csaba Mária, Kovács Istvánné, Környei Gyula műsora)

Február 25., 17 óra:

Művészettörténeti előadás, 4. rész

Előadó: Orbán György

Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

Bibliai előadássorozat

A Bibliaiskolák Közössége szervezésében Jézus szenvedéstörténete címmel, szerdánként 16.30 órai kezdettel;

Február 2-án: Kihallgatások

Február 9-én: A keresztút, Golgota

Február 16-án: A feltámadás

Február 23-án: A pünkösöd

Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

ZENÉS PÉNTEK ESTÉK

Február 11-én 18 órától

"KOJAK"

Hadén Garbarek-Gismonti:

MAGICO

+ MÉG VALAMI MÁS

Február 18-án 18 órától

FARSANGI

NOSZTALGIA-BULI

("Devil's Masquerade")

Február 25-én 18 órától

"KOJAK"

Pat Metheny Group (1978.)

+ MÉG VALAMI MÁS

Új könyvünk

LŐRINCZE LAJOS

MEGNŐL AZ EMBER SZÍVE

BARÁTOK-EMLEKEK-TALÁLKOZÁSOK

Nyelvész volt, a nyelvtudományok kandidátusa. Munkásságának fő területei: a magyar nyelvjárások kutatása, a nyelvöldrajz és a nyelvművelés. Hangját, nevét a rádiós ötpercek tették ismertté. "Ugyan ne lőrincézz nekem" - mondták, ha valaki zokon vette, hogy nyelvi tévedését kiigazítják. Az Édes anyanyelvünk előadásait Kodály Zoltán biztatása kísérte, az ő tanácsára került a műsor a déli hangszó mellé. 1952 óta, negyvenegy éven át "hittel és meggyőződéssel" végezte el a munkáját, s a nyelvművelő munka "sohasem remélt hatásúvá szélesedett ki".

"A mi feladatunk az érdeklődés elmélyítése, az igények fölemelése;"

(Megnőj az ember szíve 112. l.)

Tudományos tudományszervező és nyelvtudomány-népszerűsítő munkásságát művei őrzik; könyvei, tanulmányai. Szerkesztőségek, bizottságok, társaságok mondhatták tagjuknak, elnöküknek, s diákok sokasága tanárának.

"Megnől az ember szíve."

E szívszorítóan szép szavakat ajándékba kapta "a nyelvben, népben való utazása" során egy bukovinai csángótól.

/T.G-né/